

ŽIVNOSTENSKÉ NOVINY

VÚB, a.s., generálny partner SŽK

INFORMÁCIE SLOVENSKEJ ŽIVNOSTENSKEJ KOMORY

Ročník 8 • Číslo 1 • FEBRUÁR 2007

Komora bude pripomienkovať návrh zákona

Malé a stredné podnikanie získalo zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 126/1998 Z. z. zastrešenie v podobe Slovenskej živnostenskej komory. Naplnila sa tak dlhoročná snaha živnostníkov ustanoviť na Slovensku svoju profesijnú organizáciu, ktorá by okrem iného mala zo zákona chrániť záujmy živnostenského stavu a súčasne aktívne prispievať ku kvalite výkonu živností – úzko spolupracovať s orgánmi štátnej správy na skvalitňovaní ekonomického, organizačného a legislatívneho prostredia podnikania.

Slovenská živnostenská komora aj napriek vážnym ekonomickým ťažkostiam sa snaží maximálne vychádzať v ústrety živnostníkom, snaží sa obsadiť svojich funkcionárov do jednotlivých komisií na jednotlivých ministerstvách, snaží sa pre svoju činnosť vytvoriť čo najlepšie podmienky. Dôkazom toho je činnosť ôsmich krajských zložiek, ktorých služby a informácie sú samozrejmom pomocou pre všetkých členov komory.

V súčasnosti sa konajú rôzne stretnutia a semináre v rámci prípravy novely zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenského zákona). Odbor živnostenského podnikania ponúkol Slovenskej živnostenskej komore a Slovenskému živnostenskému zväzu prerokovanie vecných návrhov zmien živnostenského zákona. Základným cieľom navrhovanej právnej

úpravy je transpozícia smerníc Európskeho parlamentu a Rady Európy o uznávaní odborných kvalifikácií a o službách na vnútornom trhu a zmeny vyvolané aplikačnými a interpretačnými problémami, ktoré sa vyskytli v praxi živnostenských úradov.

Vladimír Mička

(Viac k navrhovanej právnej úprave nájdete na 5. strane.)

Spoločné rokovanie zástupcov SŽK a SZZ sa konalo na pôde komory za účasti riaditeľa odboru živnostenského podnikania MV SR Ing. J. Dutku. Na snímke s prezidentom SŽK Ing. V. Gottschallom. Foto: -vm-

2% zostanú tento rok bezo zmien

Nárok na dve percentá z dane z príjmov budú mať tento rok ešte všetky mimovládne organizácie. Rozhodol o tom parlament. Od budúceho roka však táto výhoda zostane iba mimovládny organizáciám, ktoré sa venujú zdravotníctvu, športu, kultúre a sociálnej oblasti.

Podľa vlnašej novely zákona o dani z príjmov sa okruh mimovládnych organizácií, ktorým môžu ľudia a podniky ve-

novat dve percentá zo zaplatenej dane z príjmu, mal zúžiť až od roku 2008. Vinou sporného prechodného ustanovenia by sa tak však stalo už tento rok. Poslanci preto ďalšou novelou zákon upravili.

Parlament vlni tiež rozhodol, že minimálna suma, ktorú môžu určiť konkrétnej organizácii fyzické osoby, stúpne od tohto roku na 100 korún z predchádzajúcich 20 Sk. Právnic-

kým osobám, medzi ktoré patria tiež firmy, sa podmienky nesprísnilo. Organizácie tretieho sektora však prišli o možnosť nezdaňovať svoje príjmy vo výške 300-tisíc korún.

Ministerstvo financií pôvodne uvažovalo o výraznejších obmedzeniach poukazovania časti dane z príjmu v prospech mimovládnych organizácií. Tie však spolu s opozíciou tento zámer odmietli. (TK)

Máme za sebou teplý január. Blíži sa odovzdávanie daňových priznaní. Rozbehli sme nový rok v podnikaní.

Pravdepodobne každý z nás na prelome rokov aspoň v duchu vyslovil zopár želaní a zobudil sa na druhý deň v očakávaní, že ten nastupujúci rok bude lepší, že by sa mu želania mohli splniť, že sa mu bude dať viac ako v roku predchádzajúcom, že bude k nemu zhovievavejšia legislatíva, že budú všetci príslušníci rodiny, ktorí mu pomáhajú v podnikaní zdraví, že - jednoducho - všetko môže byť inakšie, lepšie. Môže, ale nemusí. Jedno sú naše želania, druhe realita všedných dní - skutočnosť, ktorá neobchádza v našom štáte žiadneho slušného podnikateľa.

Želania, skutočnosť a priblíženie

Tí, čo sledujú stránky Živnostenských novín, a hlavne tí, ktorí do nich prispievajú, poznajú realitu živnostenského stavu (a robia aj tým, že si nenechávajú svoje poznatky pre seba, služby druhým). Roky sa niečo na tejto pôde buduje, roky ubiehajú, niečo prekonáme, či prekonávame, a rokmi pribúdajú nové problémy. (Nech opíše svoje podnikanie ten, ktorý vedie svoju živnosť bez akýchkoľvek problémov!) Avšak na prahu nového roku (aj keď s odstupom pár týždňov) sme väčšinou všetci optimisti. V myšliach nám zostávajú iba tie pozitívne spomienky, na všetko zlé máme právo nadobro zabudnúť a s chuťou a oduševnením nám prínáležiacim sa pustí znova do práce. (Kto napíše, že práca a produkty slovenských živnostníkov nie sú užitočné a pre spoločnosť potrebné?)

Na druhej strane tá realita je neraz krutá. A preto sa pripravme, že ani rok 2007 nebude plný pozitívnych zmien, že ani v nasledujúcich desiatich (či toľkých, na koľko bude mať komora financie) vydaniach Živnostenských novín sa nebude písať iba o kladných stránkach a úspechoch členov komory. Bude lepšie ak nebudeme čakať nepripravení prekonať prekážky. Naše želania sú jedna vec, skutočnosť druhá. Želajme si spoločne, aby sa tieto dva atribúty každému živnostníkovi čo najviac priblížili. A bude dobre, keď o tom priblížení budeme hovoriť, keď budeme tie lepšie stránky slovenského podnikania živnostníkov aj verejne prezentovať. (A viac prispievať do našich novín!)
Iva Bukvová, redaktorka ŽN

Čím hrniec nasiakne, tým aj črep páchne

ÚRAD KOMORY INFORMUJE

* Z ČINNOSTI KRAJSKÝCH A OKRESNÝCH ZLOŽIEK *

■ **Návrh.** Členovia Spoločnosti pre záhradnú a krajinnú tvorbu so sídlom v Nitre predložili na Úrad SŽK návrh zák. č. 455/1991 Zb. Obsahom materiálu je princíp návrhu zmien, návrh uznesenia pre vládu SR, dôvodová správa k návrhu novely a spoločenská požiadavka na zaradenie profesie sadovník a arborista. (m)

■ **Prezentácia spoločnosti Fond fondov.** Na úrovni KZ Bratislava sa prezentovala spoločnosť Fond fondov, s. r. o., ktorá zastrešuje niekoľko fondov rizikového kapitálu, určených pre rozvoj malého a stredného podnikania na Slovensku formou investícií do obchodných spoločností. Spoločnosť od začatia svoje činnosti investícia finančne podporila viac ako 140 firiem v celkovej výške 301 miliónov korún. V druhej polovici roku 2006 začali pracovať dva novovzniknuté fondy v gescii Národnej agentúry pre

rozvoj malého a stredného podnikania a spoločnosti Fond fondov, s. r. o., s názvami Fond Seed Capital a Slovenský rozvojový fond, ktoré disponujú voľnými zdrojmi v objeme cca 1 mld. korún. (u)

■ **Úvodné školenie pre facilitátorov.** V rámci projektu **Rozvoj kompetencií v malých a stredných podnikoch prostredníctvom samovzdelávania v oblasti služieb**, realizovaného cez program Leonardo da Vinci, boli za KZ Bratislava na úvodné školenie delegovaní Ing. Kadúc, Velčický, Mička, Domčeková a Dušička. (kz)

■ **Z odborov živnostenského podnikania (kraj Bratislava).** V roku 2006 v Bratislavskom kraji pôsobilo s platným oprávnením 112 670 subjektov (najviac – 90 084 v Bratislava, najmenej – 7 384 v Malackách). V sledovanom období úrad vykonali 6 030 kontrolných akcií a uložili pokuty v cel-

kovej výške 2 605 000,- Sk. (k)

■ **Výzva na podanie prihlášok a žiadostí.** Slovenská akadémická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu – Národná agentúra Programu celoživotného vzdelávania, na základe výzvy vyhlásenej EK vyhlasuje Výzvu na podanie prihlášok a žiadostí na rok 2007. Program vzdelávania, schválený na roky 2007 až 2013, zahŕňa podprogramy Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig, Transverzálny program a program Jean Monnet.

■ **Stretnutie dopravcov a zástupcov štátnej správy a samosprávy.** Cestná motorová doprava (nákladná a autobusová) patrí medzi časté podnikateľské aktivity v Trnavskom kraji. Aj to bol dôvod, aby KZ Trnava, na podnet členov odvetvovej sekcie dopravy, zorganizovala stretnutie dopravcov a zástupcov štátnej správy a samosprávy na úseku dopravy. Na stretnutí 25. 1. 2007 v Hrnčiarovciach nad Parnou sa zúčastnili zástupcovia Trnavského samosprávneho kraja, krajského úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, krajského a okresného dopravného inšpektorátu, mestskej polície a správy a údržby ciest samosprávneho kraja. Medzi hosťami boli zástupcovia VÚB a partneri SŽK. Dopravcovia si mohli v neformálnej diskusii vymeniť názory a s kompetentnými riešiť otázky, ktoré často zatažujú vzťahy medzi dopravcami a úradmi. Vzájomné pochopenie postavenia oboch strán v procese dopravy môže prispieť k úspešnej realizácii poznatkov z praxe a ich začlenenie do pripravovaných právnych predpisov. (kz)

Z DAŇOVÉHO ZÁKLADU MOŽNO ODPÍSAŤ AŽ 22 250 KORÚN ROČNE

Živnostníci si môžu v tomto roku dávať do nákladov 89 korún za každý odpracovaný deň, ako výdavky na stravu. Umožňuje im to zmena v zákone o dani z príjmov. (Minulý rok si mohol dať živnostník do nákladov iba 55 percent z toho čo dnes.)

Pri 250 pracovných dňoch v tomto roku si môžu podnikatelia z daňového základu odpísať za stravu spolu 22 250 korún. Za celý rok tak ušetrí takmer 4300 korún. Nárok na príspevok na stravovanie majú živnostníci za každý odpracovaný deň v kalendárnom roku, najviac vo výške ustanovenej

na kalendárny deň pre časové pásmo 5 až 12 hodín. Výdavky si nemôže uplatniť daňovník, ktorý okrem toho, že podniká, je súčasne zamestnaný a má nárok na príspevok na stravovanie.

Aj keď živnostník minie na stravu viac, môže si dať do nákladov len 89 korún. Ak niekto zaplatí za stravu menej, napríklad 75 korún, do nákladov si dá len túto sumu. Musí tiež preukázať, že výdavky na stravu mal. Napríklad zakúpením stravnych lístkov, stravovacích poukážok, prípadne aj preukázateľným dokladom z reštauračného zariadenia. -re-

Premiér R. Fico na nedávnom stretnutí s novinármi

– na margo pripravovaných zmien v slovenskom zdravotníctve - povedal: „Odmietame, aby niekto vyberal zdravotné poistenie od ľudí a nechával si z toho nejakú časť ako zisk. Všetky peniaze, ktoré niekto vyzbiera ako zdravotné poistenie, musia sa vrátiť späť do zdravotníctva - s výnimkou tých povedzme 4 percent, ktoré tvoria správny fond. Chápem, že to bude veľká vojna.“

Správa katastra presťahovaná

Správa katastra pre hlavné mesto Bratislava od 1. januára sídli v Ružovej doline 27. K tomuto termínu boli zrušené pracoviská na Gallyovej a Hrobákovej ulici.

Kalendár výstav

INCHEBA BRATISLAVA

INDUSTRY EXPO

Medzinárodný veľtrh priemyselných technológií, materiálov a zariadení

21. – 23. 2. 2007

LEDER MODE Slovakia

3. medzinárodný veľtrh obuvi a koženého tovaru

INTERMODA

7. medzinárodná výstava módy – jarná časť

WEDDING

1. špecializovaný prezentačno-predajný svadobný veľtrh

25. – 27. 2. 2007

CONECO

28. medzinárodný veľtrh stavebníctva

RACIOENERGIA

17. medzinárodný veľtrh energetickej efektívnosti a racionalizácie využitia energie

CLIMATHERM

11. medzinárodná špecializovaná výstava klimatizácie a vzduchotechniky

CONECOINVEST

Prezentácia investičných zámerov

20. - 24. 3. 2007

VELETRHY BRNO, a.s.

OPTA

13. medzinárodný veľtrh očnej optiky, optometrie a oftalmológie

23. - 25. 2. 2007

Partnermi veľtrhu je Optická únia Slovenska a Spoločenstvo českých optikov a optometristov

Ako sa započítajú roky práce v EÚ

Každá členská krajina Európskej únie má vlastný dôchodkový systém a treba sa oň zaujímať hneď ako sa vám podarí získať v zahraničí pracovné miesto.

Dôchodkové systémy v rámci EÚ nie sú harmonizované, takže každá krajina vypočítava výšku dôchodku podľa vlastných zákonov, a teda aj podľa dovŕšeného dôchodkového veku. Ten je v jednotlivých krajinách EÚ rôzny.

Keďže všetci zamestnanci majú v danom členskom štáte právo na rovnakú ochranu, týka sa to aj dôchodkového zabezpečenia v starobe. Občan EÚ má nárok na výplatu dôchodku, a to nielen na území SR, ale aj v prípade presťahovania sa na územie ktoréhokoľvek členského štátu EÚ bez akýchkoľvek obmedzení. Aj pre občanov SR platí princíp zachovania práv aj princíp exportovateľnosti dávok.

Dôchodkové odvody sa platia v takej výške a štruktúre akov vyžadujú zákony krajiny, v ktorej sa človek zamestná. Zaplatené odvody sa pritom nepresúvajú do krajiny, odkiaľ pracujúci cudzinec pochádza, ale zostávajú v dôchodkovom systéme krajiny, kde pracuje.

Po dovŕšení dôchodkového veku bude občan dostávať dôchodok z každej členskej krajiny, kde pracoval a odvádzal dôchodkové odvody. Do sociálneho systému príslušnej krajiny ich však musí odvádzat minimálne jeden rok.

Občan pracujúci počas života vo viacerých členských štátoch bude dostávať taký počet starobných dôchodkov, aký bol počet krajín, v ktorých počas života pracoval. Dôchodok z každej členskej krajiny sa vypočíta podľa jej zákonov a pri jeho vyratúvaní sa bude brať do úvahy, ako dlho občan v príslušnej krajine pracoval a ako dlho tam odvádzal odvody do dôchodkového poistného systému. Ak v členskej krajine pracoval krátko, bude dôchodok, ktorý bude odtiaľ dostávať, relatívne nízky a naopak.

Príklad výpočtu dôchodku: Ak občan platil odvody na dôchodok 40 rokov, a z toho v krajine A napríklad 15 rokov, v krajine B 20 rokov a v krajine C 5 rokov, príslušná inštitúcia v každej krajine mu najprv vypočíta, na aký dôchodok by mal nárok, keby tam odpracoval 40 rokov.

Dôchodok, ktorý bude dostávať z každej krajiny, sa potom bude odvíjať od toho, koľko z tých štyridsiatich rokov prispieval v konkrétnej krajine do jej dôchodkového systému. V našom príklade by teda z členskej krajiny A dostával $15/40 = 3/8$ dôchodku, na ktorý by mal nárok, keby v nej pracoval 40 rokov, z krajiny B by dostával $20/40 = 1/2$ dôchodku, na ktorý by mal nárok, keby v krajine B pracoval 40 rokov, a z krajiny C $5/40 = 1/8$ dôchodku, na ktorý by mal nárok, keby v krajine C pracoval 40 rokov.

Ak občan v niektorej krajine pracoval menej ako jeden rok, dôchodok z tejto krajiny dostávať nebude. Odpracované obdobie sa mu však zaráta, akoby ho odpracoval tam, kde bol zamestnaný dlhšie ako jeden rok. Ak občan pracoval kratšie ako jeden rok vo viacerých krajinách, odpracované obdobie sa pri výpočte dôchodku vezme do úvahy tam, kde bol zamestnaný pred odchodom do dôchodku naposledy.

Ak napríklad pracoval a platil dôchodkové odvody päť rokov v Nemecku, päť mesiacov v Británii a 39 rokov na Slovensku, bude dostávať dôchodok z nemeckého dôchodkového systému príslúchajúci odpracovaným piatim rokmi a zo slovenského dôchodkového systému ako by na Slovensku pracoval 39 rokov a päť mesiacov, teda tých päť mesiacov, ktoré odpracoval v Británii.

Starobný dôchodok z jednotlivých členských krajín EÚ sa občanovi bude vyplácať po dovŕšení dôchodkového veku, ktorý stanovujú zákony príslušnej krajiny.

Ak napríklad v krajine A, kde je vek na odchod do dôchodku 65 rokov, pracoval 30 rokov, v krajine B, kde je vek na odchod do dôchodku 62 rokov, pracoval 10 rokov a ako 62-ročný prestane pracovať v krajine B, bude poberať dôchodok z dôchodkového systému tejto krajiny podľa toho, ako dlho platil odvody, teda 10/40. Keď dosiahne 65 rokov, začne po-

tom dostávať aj dôchodok z krajiny A 30/40.

Starobný dôchodok (alebo dôchodky) sa bude občanovi vyplácať do krajiny, v ktorej bude bývať, bez ohľadu na to, či je to členský štát EÚ, alebo nie, a prepočíta sa na menu krajiny pobytu. Vyplácať sa bude bankovým prevodom alebo poštou, takže môže byť znížený o rôzne bankové a poštové poplatky.

(ZDROJ: www.euroinfo.gov.sk)

ŽIDIA presadili kóšer elektrinu

V Izraeli majú mať od nového roka už aj kóšer elektrinu. Dohodla sa na tom štátna elektrárnska spoločnosť a rabíni, podľa ktorých bola doteraz vyrábaná elektrina „nečistá“. A ako sa premení na kóšer? Jednoducho tak, že počas sabatu nebudú v izraelských elektrárňach pracovať židia, ale „gojovia“ (nežidia). Podľa židovskej tradície, totiž židia znesvávajú sabat, ak počas neho pracujú, a teda všetko, čo z tejto práce vzíde je „nečisté“. Elektrárnska spoločnosť už najala 150 Izraelčanov nežidovského pôvodu, ktorí od nového roka pracujú počas sabatu.

Najviac alkoholu vypijú Európania

Európania sú najväčšími konzumentmi alkoholu na svete. Vyplýva to zo štúdie, ktorú pre Európsku komisiu vypracovalo londýnske Centrum pre štúdie o alkohole. Podľa nej vypije každý dospelý ročne v priemere 11 litrov čistého alkoholu.

V porovnaní so 70. rokmi to je síce pokles o štyri litre, aj tak však ide o výše dvojnásobok celosvetového priemeru. Alkohol pritom konzumuje väčšina Európanov, zatiaľ čo k abstinencii sa priznáva len 15 percent obyvateľstva. Medzi jednotlivými štátmi existujú značné rozdiely, pričom Maďari s 19 litrami (ročný priemer na osobu) pijú 2,5-krát viac ako Malťania. Slovinci sú so 14 litrami na siedmom mieste po Maďaroch, Litovčanoch, Čechoch, Lotyšoch, Íroch a Luxemburčanoch.

Najviac abstinentov možno nájsť v Portugalsku (33 percent obyvateľstva), na Slovensku sa za abstinentov medzi dospelými v uplynulom roku označilo se-

dem percent obyvateľstva (dve percentá mužov a päť percent žien). Menej ich bolo len v Dánsku, Nemecku a Luxembursku. Najväčší podiel abstinentov je vo všeobecnosti v južných a východných krajinách Európy, pričom však správa konštatuje, že aj v týchto regiónoch možno nájsť štáty, kde pije takmer každý - Slovensko a Grécko. Nárast abstinentov zaznamenali v uplynulom období v severských krajinách.

Polovicu celkovej konzumácie alkoholu predstavuje pivo (44 percent), nasledované vinom (34 percent) a tvrdým alkoholom (22 percent). V rámci starých členských krajín pijú obyvatelia stredo - a severoeurópskych

regiónov skôr pivo, zatiaľ čo južania uprednostňujú víno, s výnimkou Španielov, ktorí tiež inklinujú k pivu. Najčastejšie konzumovaným alkoholom na Slovensku je pivo (45 percent skonzumovaného alkoholu), nasledované tvrdým alkoholom (40 percent) a najmenej sa pije víno. Konzumácia tvrdého alkoholu je pritom vyššia iba v Litve a na Cypre. Alkohol sa pije skôr pri večeri, i keď južná Európa ho uprednostňuje pri obede.

Európania sa v priemere päťkrát ročne opijú a asi 23 miliónov obyvateľov je závislých na alkohole. Takmer 200-tisíc osôb ročne zomrie v Európe na následky nadmerného požívania alkoholu. Štúdia uvádza, že muži majú v každej kultúre väčšiu tendenciu piť alkohol než ženy. Hoci mnohé ženy prestanú piť v tehotenstve, jedna štvrtina až jedna polovica pokračuje aj

nadalej, pričom v niektorých prípadoch ide o konzumáciu veľkého množstva. Väčšiu tendenciu k opijaniu sa a k závislosti majú osoby s nižším socioekonomickým postavením.

Prieskum ukázal, že deväť z desiatich študentov vo veku 15 až 16 rokov už okúsilo alkohol, pričom 13 percent o sa do dosiahnutia tohto veku stihlo vyše 20-krát opiť. Priemerný vek, kedy sa mládež dostane po prvý raz k alkoholu, je 12,5 roka a priemerný vek, kedy sa mládež po prvý raz opije je 14 rokov. Najčastejšie sa tak stáva doma alebo v dome kamarátov.

Problémom, ktorý predstavuje alkohol pre jednotlivca aj spoločnosť, sa zaoberá aj Európska komisia. V nadchádzajúcich mesiacoch chce Brusel predložiť plány na zníženie konzumácie alkoholu v Európe. (AS)

Krátke správy

• **Slovensko vyčerpalo tridsať percent.** Slovensko z celkovej sumy štrukturálnych fondov a štátneho rozpočtu určenej na roky 2004 až 2006 vyčerpalo do konca minulého roku 30,78 percenta. Z celkovej alokácie vo výške 63,5 miliardy do predstavuje 19,545 miliardy korún. Peniaze v súčasnom skrátenom programovacom období môže Slovensko čerpať až do roku 2008.

• **Poľsko zdrazí tranzit.** Poľský prevádzkovateľ plynovodu EuRoPol Gaz žiada od Gazpromu za 100 kilometrov prepravy tisíc kubických metrov 2 doláre. Gazprom je však ochotný platiť najviac 1,94 dolára. Poľský minister hospodárstva povedal, že tranzitný poplatok stanovil v krajine nezávislý orgán a nemôže sa zmeniť. Ruský koncern kritizuje postup poľskej firmy a hodnotí ju ako neproduktívnu a prehnane spolitizovanú.

• **Nová vyhláška o premávke.** Ministerstvo zahraničných vecí SR informuje, že vláda Rumunska schválila vykonávaciu vyhlášku k mimoriadnemu nariadeniu vlády č. 195/2002 o premávke na verejných komunikáciách, ktorá nadobudla platnosť 1. decembra 2006. Vykonávacou vyhláškou došlo k zmenám, prípadne k doplneniu pôvodných pravidiel premávky na pozemných komunikáciách v Rumunsku.

Najvýznamnejšia zmena v porovnaní s predchádzajúcimi pravidlami je v tom, že sa zaviedol tzv. bodový systém za porušenie dopravných predpisov.

• **Ekonomika SR v roku 2007 vzrastie.** Rezort financií podľa najnovších prognóz predpokladá, že slovenská ekonomika v tomto roku reálne vzrastie o 8,1 %. Oproti prechádzajúcej predikcii z novembra tak upravil odhad medziročného rastu HDP smerom nahor o 0,7 percentuálneho bodu. Naposledy totiž ministerstvo počítalo s rastom ekonomiky o 7,4 %.

• **Európska komisia kritizuje.** Európska komisia (EK) kritizuje nedostatočnú konkurenciu na európskom trhu s platobnými kartami a príliš vysoké poplatky. Práve takéto závery vyplývajú zo správy vypracovanej na základe situácie na trhu s bankovými službami, ktorý EK sledovala od polovice roka 2005.

• **Dražšie cigarety.** V Česku zdrazujú cigarety o osem až desať českých korún za škatuľku. Prezident ČR podpísal novelu zákona o spotrebných daniach, ktorá zvyšuje od 1. marca daň z tabaku.

Platobné karty a kritika Európskej komisie

Prostredníctvom platobných kariet sa v Európskej únii ročne zrealizujú transakcie v celkovom objeme 1,35 bilióna EUR, pričom banky získajú na poplatkoch 25 miliárd EUR. Sledovanie trhu odhalilo rozsiahle prekážky pre konkurenciu, ktoré zbytočne zvyšujú náklady na bankové služby pre európske firmy a jednotlivcov. Európska komisia preto chce využiť všetky svoje právomoci, ktorými na základe zákona o konkurencii disponuje, na to, aby odstránila tieto prekážky na trhu s platobnými kartami a všade, kde vznikajú na základe protikonkurenčného správania. Niektoré banky sa už podľa EK začali zaoberať touto otázkou po tom, ako Brusel zverejnil minulý rok svoje predbežné zistenia. Ide o rakúske, portugalské a fínske banky.

Medzi jednotlivými krajinami Európskej únie existujú v poplatkoch veľké, až niekoľkonásobné rozdiely. Napríklad medzibankové poplatky súvisiace s používaním kariet Visa a MasterCard v Portugalsku boli v roku 2004 dvojnásobne vyššie než na Slovensku a poplatky za rovnaký typ kariet, ktoré platia obchodníci bankám, sú v Portugalsku či Českej republike viac než trojnásobné v porovnaní s poplatkami vo Fínsku a Taliansku.

Okrem vysokých poplatkov EK tiež kritizuje prekážky vytvárané bankami tým zákazníkom, ktorí chcú zmeniť banku. Klientov odrádzajú okrem iného poplatky za rušenie účtov a ďalším problémom je tzv. zväzovanie produktov, to je napríklad nútenie zákazníkov, ktorí žiadajú o pôžičku, aby si kúpili v tej istej banke aj iný produkt, akým je extra poistenie či zriadenie bežného účtu. V roku 2005 zmenilo

banku podľa prieskumu len 5 až 7 percent zákazníkov.

Komisia tiež poukazuje na vysokú koncentráciu trhu a existenciu prekážok pre vstup nových bánk v niektorých krajinách vrátane spolupráce etablovaných bánk, čo im dáva na danom trhu možnosť udržiavať vysokú úroveň poplatkov pre zákazníkov či malé firmy.

Európsky trh s platobnými kar-

tami je podľa EK fragmentovaný so značnými rozdielmi medzi používaním kariet v jednotlivých krajinách únie. Najmenej transakcií uskutočnených platobnou kartou na obyvateľa bolo v Poľsku a Slovensku (päť transakcií prostredníctvom karty na obyvateľa), zatiaľ čo karty najviac využívajú obyvatelia škandinávskych krajín na čele s Dánskom (120 platieb kartou). (TA)

Rokovanie k návrhu zmien zákona č. 168 sa konalo 17. januára. Prítomní boli Ing. J. Kadúč za KZ Trnava, Š. Drefko za KZ Bratislava a zástupcovia ČECHU TAXI Bratislava (na snímke). Foto: -vm-

O novom pase mailom alebo SMS

Od 1. januára 2007 budú občania dostávať prostredníctvom SMS správy alebo internetu informáciu o tom, či už majú vydaný nový doklad. Týka sa to všetkých, ktorí požiadali o vydanie cestovného pasu alebo vodičského preukazu formátu EÚ. Ak chcú dostať takúto notifikáciu o tom, že si doklad už môžu na príslušnom okresnom riaditeľstve Policajného zboru (OR PZ) SR vyzdvihnúť, musia pri podaní žiadosti o tento doklad uviesť aj číslo svojho mobilného telefónu alebo e-mailový kontakt.

ČO BY MAL VEDIET KAŽDÝ POISTENEC...

Istotne nie je v poriadku ak sa toleruje postup zdravotných poisťovní v prípadoch, keď poistenec hradí za zdravotnú starostlivosť priamo u lekára a až následne mu poisťovňa uhradí zaplatenú sumu. Nie je to v súlade so zákonom a poisťovniam preto hrozí 5 miliónová pokuta až odobratie licencie.

Pre lepšiu informovanosť životníkov prinášame užitočné informácie:

1. Ak si poistenec priamo u lekára hradí zdravotnú starostlivosť, až následne mu ju zdravotné poisťovne preplatia, nie je to správny postup v súlade so zákonom. Stáva sa to bežne hlavne u stomatólogov. Zdravotné poisťovne si takto kompenzujú skutočnosť, že neuzavreli dostatočný počet zmlúv s poskytovateľmi. Napríklad Slovenská komora zubných lekárov vyzvala svojich členov, aby nevyhodnili zmluvy so zdravotnými poisťovňami nepodpísali. Úrad

pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ÚDZS) preto vyzýva občanov, aby za ošetrovanie u lekára neplatili. Ak ide o neodkladnú zdravotnú starostlivosť, lekár ju musí poskytnúť bez ohľadu na to, či má zmluvu s poisťovňou príslušného pacienta. Zdravotné poisťovne porušujú zákon ak nezabezpečia minimálnu verejnú sieť zmluvných poskytovateľov čo i len v jednom odbore. Je to závažný nedostatok a môže byť dôvodom na zrušenie povolenia zdravotnej poisťovni.

2. Ak stále nemáte nový zdravotný preukaz, poisťovne radia u lekára neplatiť. Preukazy mali poisťovne dostať ešte v decembri. Poisťovne posielali preukazy poštou (do vlastných rúk), ale asi 10-tisíc poisťovencov si ich dodnes nevyzdvihlo. Mnohí mohli byť v zahraničí, adresa nemusela byť správna, alebo sa prestahovali a túto zmenu neoznámili zdravotnej poisťovni. Za problémy, ktoré im vznikli u lekára si

niektorí pacienti môžu sami.

3. Chcete si overiť, v ktorej zdravotnej poisťovni ste poistení? Dozviete sa to na portáli Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Stránka pomôže nielen tým, ktorí v januári zmenili poisťovňu a stále nemajú preukaz, ale napríklad aj ľuďom, ktorí si chcú overiť či ich niekto neprepoistil podvodom. Vyhľadávanie je jednoduché.

Vo verejne prístupnej časti je možno overiť aktuálny poistný vzťah zadaním rodného čísla a zdravotnej poisťovne. Portál vychádza z centrálného registra poisťovencov k novembru 2006. Ak poistenec zmenil zdravotnú poisťovňu k 1. januáru, musí zadať pôvodnú zdravotnú poisťovňu a portál mu dá informáciu o novej zdravotnej poisťovni. Ak zistíte v údajoch nejaké nezrovnalosti, obráťte sa priamo na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. (nfo)

OSOBNÁ POTREBA PODNIKATEĽA Z POHLADU DANE Z PRÍJMOV

Osobná potreba podnikateľa sa v účtovníctve premieťa predovšetkým formou

- úhrad platieb na osobné potreby podnikateľa,
- využívaním obchodného majetku aj na jeho osobné potreby podnikateľa.

V podnikateľskej praxi sa osobná potreba podnikateľa prejavuje najčastejšie formou úhrad platieb na jeho osobné potreby. Podnikateľ – fyzická osoba – si nemôže vyplatiť odmenu za vykonanú prácu for-

mou mzdy. Mzdu vypláca len svojim zamestnancom. Mzda vyplatená zamestnancom je daňovým výdavkom. Odmenu za vykonanú prácu si podnikateľ vyplatí buď z pokladnice v hotovosti alebo z podnikateľského účtu v banke. Výšku jeho odmeny ani časť výberu neliimituje žiadny právny predpis. Podnikateľ si môže v závislosti od finančnej situácie vyberať peňažné prostriedky na tento účel pravidelne mesačne (prípadne aj viackrát počas me-

siaca) alebo jednorázovo za dlhšie časové obdobie.

Daňovo neuznatelné výdavky
Výdavky peňažných prostriedkov na osobnú potrebu podnikateľa formou odmeny za vykonanú prácu je výdavok daňovo neuznaný, to znamená, že nemôže ovplyvňovať (znižovať) základ dane z príjmov a následne ani daň z príjmov fyzickej osoby.

Podnikatelia využívajú peňažné prostriedky uložené na podnikateľskom účte v banke

alebo v pokladnici aj na úhradu služieb súvisiacich s ich osobnou potrebou. Ide napríklad o úhradu dovolenkových pobytov na horách alebo pri mori, kurzov nesúvisiacich so zdaniteľnými príjmami (kurz potápania, golfa a i.), opráv motorového vozidla nezaradeného v obchodnom majetku, zákonného a havarijného poistenia tohto vozidla a pod.

Úhrady platieb na osobné potreby podnikateľa a služieb súvisiacich s používaním majetku nezaradeného do obchodného majetku (to je majetku, o ktorom podnikateľ neúčtuje a nevedie predpísanú evidenciu podľa § 6 ods. 11 pri jeho prenájme) patria medzi daňovo neuznané výdavky.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že pri niektorých druhoch výdavkov nie je jednoduché objektívne posúdiť, do akej miery súvisia so súčasnými alebo očakávanými zdaniteľnými príjmami v budúcnosti a do akej miery ide o osobné potreby podnikateľa (rôzne formy zvyšovania odbornosti podnikateľa formou intenzívnych jazykových kurzov a prednáškových pobytov v zahraničí a pod.).

(rr)

(Podľa príručky *Daňovo uzatelné výdavky v účtovníctve podnikateľov fyzických osôb od A do Z*)

BRUSEL CHCE ŠETRIŤ ENERGIAMI

Od akčného plánu očakáva úspory až sto miliárd eur

Európska komisia chce riešiť otázku energetickej bezpečnosti Európy aj úsporami energie a zvyšovaním energetickej účinnosti. V akčnom pláne predpokladá do roku 2020 ušetriť v Európskej únii až dvadsať percent energie.

Plán obsahuje sedemdesiatpäť opatrení, napríklad na zvýšenie energetickej účinnosti spotrebičov, budov, dopravy či výroby energie. Komisia tiež navrhuje zaviesť nové normy účinnosti, podporu energetických služieb a osobitné mechanizmy finančnej stimulácie energeticky účinnejších výrobcov. „Európania potrebujú šet-

riť energiou. Európa plytvá minimálne päťinou energie, ktorú používa. Jej šetrenie pomôže riešiť klimatické zmeny, ako aj narastajúcu spotrebu a závislosť od fosilných palív dovážaných z oblastí mimo EÚ,“ povedal komisár pre energetiku Andris Piebalgs.

Včasné prijatie opatrení umožní podľa neho ušetriť priame náklady spojené so potrebou energií až sto miliárd eur do roku 2020. Znížia sa aj emisie oxidu uhličitého o bezmála osemsto miliónov ton ročne. „Mali by ste ísť oboma cestami. Trestať tých, čo znečisťujú, a dávať silné stimuly tým, čo to

nerobia,“ vyhlásil A. Piebalgs. Podľa neho sa v budúcnosti dostanú na trh iba také spotrebiče a výrobky, ktoré spĺňajú minimálne energeticke požiadavky.

Akčný plán chce komisia realizovať zavádzaním nových smerníc a opatrení od roku 2007 do roku 2012. Plán však zdôrazňuje potrebu riešenia problémov energetickej účinnosti aj na celosvetovej úrovni prostredníctvom medzinárodných partnerstiev a dohôd.

„Ak bude politická vôľa v Európskom parlamente a členských štátoch, dvadsať percent je realistický plán,“ povedal energetický expert komisie Patrick Lambert. (Podľa týždenníka *TREND*)

Návrhy právnej úpravy živnostenského zákona

Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní je:

- Transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady Európy (2005/36/ES) o uznávaní odborných kvalifikácií
- Transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady Európy (2006/123/ES) o službách na vnútornom trhu (čl. 6 – miesta jednotného kontaktu)
- Zmeny vyvolané aplikačnými a interpretačnými problémami, ktoré sa vyskytli v praxi živnostenských úradov.

K bodu A:

Transpozíciou smernice dochádza k podstatným presunom v zoznamoch činností, pre ktoré sa za dostatočnú kvalifikáciu pre podnikanie považuje preukázanie dostatočne dlhej odbornej praxe, v niektorých prípadoch v alternatíve s preukázaním predchádzajúceho vzdelania. Znížením počtu zoznamov činností z pôvodných šiestich na tri sa súčasne zjednodušili a v niektorých oblastiach aj zblížili podmienky uznávania odborných kvalifikácií.

Návrh predpokladá, že uzná-

vanie odbornej praxe sa bude týkať aj tuzemských osôb, ktorým sa zachová doterajší (zvyhodnený) režim prináležiaci štátnym príslušníkom členských štátov Európskej únie.

K bodu B:

Smernica o službách na vnútornom trhu predpokladá aj zjednotenie administratívnych postupov pri začatí podnikania, ktoré sa má dosiahnuť zriadením a efektívnym fungovaním miest jednotného kontaktu (MJK). Podstatou MJK je sústredenie administratívnych postupov spojených so začatím podnikania do jedného centra a to bez toho, aby sa činnosťou MJK zmenili alebo obmedzili kompetencie iných príslušných orgánov.

Miestami, kde podnikateľský subjekt bude môcť splniť všetky povinnosti spojené so začatím podnikania (splnenie daňovej registrácie k dani z príjmov a oznamovacej povinnosti, prihlásenie sa do systému povinného zdravotného poistenia, vyžadovaného podľa osobitných zákonov) budú obvodné (živnostenské) úrady pri ich rozšírení pôsobnosti. Pre etablované osoby EU/EHS a podnika-

nie podľa osobitných predpisov budú MJK obvodné (živnostenské) úrady v sídlach krajských miest. Vecnú príslušnosť pre prijatie a vybavovanie takýchto podaní nadobudnú živnostenské úrady zákonným spôsobom. Všetky zmeny, ktoré vyplývajú zo živnostenského zákona bude za podnikateľa na dotknuté inštitúcie oznamovať MJK. Výpis z registra trestov bude pre podnikateľa zabezpečovať MJK.

Ministerstvo vnútra SR predpokladá, že živnostenské úrady budú poskytovať služby MJK pre občanov Slovenskej republiky, podnikajúcich na základe živnostenského oprávnenia od 1. septembra 2007.

K bodu C:

1. U právnických osôb sa bude splnenie všeobecných podmienok prevádzkovania živnosti vyžadovať iba od fyzických osôb, ktoré sú jej štatutárnym orgánom, ktoré budú poverené konať a podpisovať v jej mene.
2. U podnikateľa so zodpovedným zástupcom sa bude vyžadovať pracovný pomer.
3. Ruší sa povinnosť ohlasovať zriadenie a zrušenie prevádzkárne dvom živnostenským úradom (iný územný obvod ako je „materský“).

ským úradom (iný územný obvod ako je „materský“).

4. Ruší sa povinnosť mať inšpekčnú knihu a jej autorizácia.
5. Lacnejšie bude vydávanie živnostenských listov a koncesných listín.
6. Živnostenské listy a koncesné listy sa budú vydávať iba na jeden predmet podnikania.
7. Zamedzuje sa vykonávaniu fiktívnej podnikateľskej činnosti, kedy podnikateľ realizuje celú svoju činnosť iba obstaraním svojich subdodávateľov.
8. U remeselných živností sa ruší povinnosť preukázať prax (§ 21).
9. Niektoré činnosti, ktoré sú dosiaľ z režimu živnostenského zákona vylúčené (§ 3), prípadne ktoré napriek svojmu charakteru sú voľnými živnosťami, sa stanú viazanými živnosťami.
10. Zjednodušuje sa administratíva medzi živnostenskými úradmi a dotknutými inštitúciami (nie papierové dokumenty, ale elektronické dáta).

ČO NA TO HOVORIA ŽIVNOSTNÍCI?

(Hrozba pre zamestnávateľov: Diktovanie platov, Hospodárske noviny, 2. 2. 2007, autor Peter Apolen)

Rast miezd, dĺžka dovolenky a iné oblasti sociálnej politiky sa budú riadiť centrálnou cez kolektívne zmluvy vyššieho stupňa. V Národnej rade sa v súčasnosti nachádza novela zákona o kolektívnom vyjednávaní, ktorá túto zmenu navrhuje.

S návrhom novely zákona o kolektívnom vyjednávaní prišla poslankyňa za Smer-SD Jana Vaľová a jej návrh odobril aj Výbor pre sociálne veci a bývanie. Poslankyňa tvrdí, že svoj pozmeňujúci návrh konzultovala aj s ministerstvom práce.

Ak zmena prejde aj v pléne parlamentu, kolektívne zmluvy, ktoré schváli združenie podnikov v danom odvetví a príslušné odbory, budú záväzné pre všetky podniky v danom odvetví. Teda i pre nečlenov da-

ného združenia. Ak teda firma podnikajúca v hutníctve nie je členom Zväzu hutníctva, zmluva, ktorú zväz vyjedná v tripartite s odbormi, bude záväzná i pre neho.

Podnikatelia protestujú

„Navrhované zmeny sú podľa nás v rozpore s princípmi sociálneho dialógu, pretože v tomto prípade nejde o dialóg, ale o jednostranný diktát jedného zo sociálnych partnerov,“ tvrdí tajomník Repub-

likovej únie zamestnávateľov Milan Hošťák. Vaľová však za návrhom vidí zlepšenie sociálneho postavenia zamestnancov všetkých podnikov jedného odvetvia. Vo firmách, ktoré nie sú členmi združení, môžu mať pracovníci horšie sociálne podmienky. Tým, že sa rozšíri platnosť kolektívnej zmluvy i na ne, by sa mali zlepšiť.

Ďalším dôvodom je podľa nej zlepšenie konkurenčného prostredia. „Podniky, ktoré majú horšiu sociálnu politiku, majú konkurenčnú výhodu v tom, že majú nižšie náklady na zamestnancov,“ hovorí. Zrovnoprávnením v sociálnej politike by sa mali zvýšiť a zjednotiť. „Plníme do istej miery i programové vyhlásenie vlády tým, že znižujeme regionálne rozdiely. Podniky na východnom Slovensku nezvyšujú mzdy tak, ako podniky v Bratislave. Majú aj horšiu sociálnu politiku,“ hovorí poslankyňa. Ďalším argumentom navrhovateľov zmeny je to, že podobne to funguje i vo viacerých krajinách v Európe.

Výnimky udelí ministerstvo

Hošťák z únie zamestnávateľov však hovorí, že ak aj takúto úpravu niektoré krajiny majú, určite ich je len niekoľko. Jedinou možnosťou, ako sa môže podnik dostať spod povinnosti dodržiavať odvetvovú kolektívnu zmluvu, je žiadosť, ktorú podá na ministerstvo práce. Keď ministerstvo uzná jej opodstatnenosť, podnik sa zmluvou nemusí riadiť. Žiadosť by však mal podať ešte predtým, ako vstúpi do platnosti daná kolektívna zmluva. Nie potom.

Tvrdia o novele

Názory za:

- zlepši sa sociálne postavenie zamestnancov
- zmena pomôže konkurencii
- vyrovnávanie regionálnych rozdielov

Názory proti:

- zo sociálneho dialógu bude sociálna diktatúra
- neprikazuje to žiadna európska smernica

Problémom sú peniaze

(Pôžičky pre začínajúcich podnikateľov, SME, 23. januára 2007, - gal -)

Jedným z problémov ľudí, ktorí chcú začať s podnikaním, sú peniaze. Potrebujú kúpiť technológiu, tovar, priestory alebo materiál. Pre začínajúcich môže byť ťažké, alebo dokonca nemožné získať úvery v komerčných bankách. Prištartíte im však môžu pomôcť menšie úvery a mikropôžičky - tie poskytuje napríklad Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania prostredníctvom siete Regionálnych poradenských a informačných centier (RPIC), Podnikateľských inovatívnych (BIC) a spoločnosti Fond fondov.

Začínajúci môžu získať mikroúvery do výšky 1,5 milióna a môžu sa o ne uchádzať aj tí, ktorí nemajú vlastné prospektívne. O tieto mikroúvery je

veľký záujem a ľuďom niekedy stačí na rozbehnutie podnikania iba niekoľko stotisíc. Sú aj takí, ktorých potreby presahujú 1,5 milióna, vtedy je možné využiť financovanie z niektorého z fondov rizikového kapitálu - tam je možné žiadať aj vyššiu sumu. Vtedy však musí mať podnikateľ aj vlastný kapitál.

Problémom býva často realnosť podnikateľského zámeru. Ľudia si často neuvedomujú riziká, ktoré ich čakajú. Ak je podnikateľský plán reálny a životaschopný, a prejde schvaľovacím procesom, môže sa podnikanie odštartovať. Ak ho treba dotiahnuť, RPIC alebo BIC poskytuje záujemcom konzultácie.

(Redakčne krátené)

Vzájomné uznávanie preukazov na obsluhu motorových vozíkov medzi SR a ČR

V októbri minulého roku sa v Prahe uskutočnilo záverečné stretnutie zástupcov Štátneho úradu inšpekcie práce ČR, Národného inšpektorátu práce SR a spoluautorov projektu - profesionálnych združení k problematike vzájomného uznávania preukazov obsluhy motorových vysoko zdvižných vozíkov. Na základe predchádzajúcich rokovaní bola

schválená rámcová osnova školenia, ktorá zohľadňuje normu STN ISO 3691 a podľa ktorej musia byť účastníci školenia školení aj z prevádzkových podmienok. Ďalej bol dohodnutý formát preukazov obsluhy pre ČR a SR, ktorý dozorné orgány musia akceptovať v obidvoch republikách od 1. 1. 2007. (s)

Na Slovensku stále silnie dôvera v ekonomiku

Dôvera slovenských podnikov a spotrebiteľov v ekonomiku sa v januári zvýšila na najvyššiu úroveň za posledných desať rokov. Ukazovateľ ekonomickej dôvery v prvom mesiaci tohto roka v porovnaní s vlaňajším decembrom stúpol o 1,7 bodu na 124,2 bodu, medziročne vzrástol o 11,9 bodu. Informoval o tom Štatistický úrad.

„Medzimesačný rast bol ovplyvnený zlepšením vývoja všetkých vstupujúcich komponentov s výnimkou stavebníctva. To zaznamenalo pokles. Nálada spotrebiteľov sa po decembrovom náraste na rekordnú úroveň v januári ešte zlepšila. Ukazovateľ spotrebiteľskej dôvery sa tento mesiac dostal na nové maximum, keď oproti decembru vzrástol o jeden bod na 6,8 bodu.“

Ukazovateľ dôvery v priemysle, ktorý má v indikátore 40-percentnú váhu, dosiahol najvyššiu hodnotu od roku 1993. V januári stúpol na 17,3 bodu z decembrových deväť bodov. Vývoj ovplyvnili hlavne očakávania rastu produkcie a mierny pokles zásob hotových výrobkov.

Dôvera v stavebníctve v januári klesla o 4,5 bodu na mínus štyri body. Súviselo to hlavne s poklesom dopytu po stavebnej produkcii, ako aj s očakávaným znížením počtu zamestnancov.

Ukazovateľ dôvery v maloobchode sa v úvodnom mesiaci roka zvýšil o 3,6 bodu na 24,4 bodu, a to hlavne vďaka pozitívnemu hodnoteniu situácie podnikateľov.

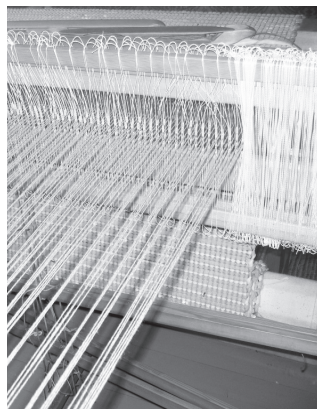
(ČTK)

TKÁČSKE REMESLO

Jedným z najdôležitejších zdrojov príjmov obyvateľov hornej Oravy (severné Slovensko) v 18. až 19. storočí bol obchod s plátnom a textilom. Začiatkom 18. storočia bola Orava v produkcii domáceho plátna na druhom mieste na Slovensku (po Spiši). Pláteníctvo bolo v početných oravských dedinách hlavným zdrojom obživy a zárobku obyvateľstva. Oravskí plátenníci kupci z bohatých roľníckych rodín ho skupovali a vozili na vzdialené trhy južného Uhorska, Rumunska, Bulharska, Turecka, ba niekedy i Egypta, kde ho so ziskom predávali. V prvých desaťročiach 19. storočia už postupne badať náznaky úpadku. V konkurenčnom boji oravskí výrobcovia nekládli dostatočný dôraz na kvalitu plátna a pod úpadok oravského pláteníctva sa podpísala aj konkurencia bavlny.

Tkáčske remeslo na Orave v posledných desaťročiach zažíva renesanciu. Kým v mnohých oravských

dedinách pretrvalo tkanie iba pre potreby vlastnej rodiny, na čo slúžia pôvodné staré krosná, tento oravský fenomén našiel živnú pôdu v dolnooravských lokalitách s produkciou ručne tkaných kobercov. Jednou z najzná-

mejších lokalít, kde takmer v každom dome už desaťročia tkajú koberce na objednávku pre malo - aj veľkoodberateľov, je obec Malatiná, ležiaca neďaleko okresného mesta Dolný Kubín. Tkajú tu nielen ženy rôznej vekovej kategórie, ale aj muži. Toto remeslo má v obci viac ako storočnú tradíciu. Ob-

nosené šatstvo, ktoré tkáčky strihali na handričky, postupne vystriedal textilný odpad, ktorý sa už v 80. rokoch minulého storočia m objednával a kupoval z textilných fabriek. Druhým materiálom, ktorý sa používa v súčasnosti na výrobu ručne tkaných kobercov je bavlnený materiál s chlpkom (vlasom). Má dobré sacie vlastnosti a slúži na utieranie rúk znečistených olejom pri prácach na strojových zariadeniach v priemysle.

V začiatkoch prevládala na kobercoch biela farba, ktorá sa stala doslova módnym hitom. Postupne však do kobercov prenikajú rôzne farby, ako aj ich kombinácie. Hoci výroba ručne tkaných kobercov, ako tvrdia ich výrobcovia, nie je dostatočne ohodnotená, predsa pomáha aspoň sčasti vylepšiť zlú finančnú situáciu a nedostatok práce na Orave. Minulosť sa opakuje aj v inom - na Orave sa tkaniu opäť venujú aj muži

(Remeslo, Umenie, Dizajn 1/2005, Tkáčske remeslo - výrazný oravský fenomén súčasnosti, autorka Elena Beňušová)

Rozprávky zo živnostenskej reality (RŽR)

Kde bolo tam bolo, bola raz jedna nemocnica s poliklinikou a jeden podnikateľ, ktorý potreboval v tej nemocnici absolvovať vyšetrenie. Asi to poznáte - vstúpil do budovy a hneď pri vstupe ho ovial vydýchaný vzduch. Vy nemáte takú skúsenosť? Nuž, máte šťastie alebo málo chodíte k lekárom...

Keď podnikateľ konečne našiel správne dvere, stálo na nich NEKLOPAT! Obrnil sa dávkou trpezlivosti, lebo jemu, na rozdiel od dôchodcov či štátnych zamestnancov, ale aj iných štátom platených zamestnancov vo verejnej správe, neplynul počas návštevy lekára automaticky plat. Jeho firma počas jeho čakania produkovala menej a on chýbal pri produkcii, nech už bola akákoľvek. Nič nemení na veci, že poctivo, mesačne, platil súkromnej zdravotnej poisťovni, na základe príkazu akéhosi nedokonalého slovenského zákona, nemalú dávku, a tak starostlivosť o jeho zdravie sa nijako nelíšila od starostlivosti o tzv. „marginalizovanú skupinu“ (to je ľudí s nedostatkom príležitostí, z menez privilegovaných oblastí spoločnosti; kultúrne, socio-ekonomicky, etnický, geograficky alebo zdravotne znevýhodnených), ktorá veľa nepracovala a bola podpo-

rovaná z odvodov iných. Napokon, bolo by to do istej miery v poriadku, keby sa peniaze určené do zdravotníctva nestrácali v nenávratne...

Náš podnikateľ čakal pred za-

O PODNIKATEĽOVI V NEMOCNICI S POLIKLINIKOU

tvorenými dverami, za ktorými „úradovala“ nepríjemná zdravotná sestra. Nemalsikdesadnúť, trpeli mu chodidlá a uvedomoval si to množstvo nevybavených záležitostí vo firme. S nevoľou pozrel na hodinky. Je to viac ako polhodina a nič sa nepohlo.

Keď sa konečne otvorili dvere ambulancie, sestra volala po mene tých, ktorí čakali už pred siedmou ráno, poučení skúsenosťou, že skorší príchod zachráni časť dňa od premrhaných chvíľ v čakárni. Keď sa uvoľnilo miesto na sedenie a nikto v jeho okolí nebol starší ako on, posadil sa na lavicu. Do strpnutých nôh sa mu zatlačila vysedená časť starého nábytku. Ešte to hodnú chvíľu trvalo. Potom v ambulancii pochopil, prečo tak dlho čakal. Počítač svietil do miestnosti, avšak sestra sa hrabala v kartoťke akoby z prvej republiky

a rovnako ako vtedy zapisovala všetko na papier a až následne to natukala do počítača. Zdravotníctvo predsa musí kráčať s dobou! Pousmial sa, a keď si to sestra všimla, osopila sa na neho, že čo je tu na smiech. Najradšej by zaburácal smiechom, lebo na smiech tu bolo všetko, od vydýchaného vzduchu, cez neexistujúce časenky a zničený nábytok, až po nevlúdny prístup personálu. Čo s tým však mohol urobiť jeden úbohý podnikateľ, ktorý prišiel na vyšetrenie na odporúčanie obvodného lekára?

Nič. Jeden nezmohol nič ani v Prešove, ani v Trnave ani v Trenčíne. Avšak keby sa boli vedeli všetci dohodnúť a spoločne sa zasadili o riešenie problému, mohli napríklad založiť živnostenskú komoru a snažiť sa spoločne o zmeny k lepšiemu.

Živnostník bol ošetrený, predpísali mu lieky a pobral sa do firmy kde naďalej pracoval od svitu do mrku, až kým neumrel. A to je koniec rozprávky zo slovenskej reality. Ak sa vám páčila, dajte nám vedieť, prípadne napíšte podobnú. Nech nám počiť spolupatričnosti aj takýmto spôsobom pomôže prekonať bariéry pri podnikaní v roku 2007. (STAGIS)

ADRESÁR SŽK

Predseda SŽK

Ing. Vojtech Gottschall
Tel./fax: 033/ 64 13 314
e-mail: bagott@nextra.sk

Úrad SŽK v Žiline

Vysokoškolákov 4, 010 08 Žilina
Tel./fax: 041/ 76 45 195
e-mail: szkuk@slovanet.sk
Anna Sklenárová

Kancelária úradu v Bratislave

Račianska 71, 832 59 Bratislava
Tel./fax: 02/ 44 46 14 00
e-mail: szkriditel@stonline.sk

Krajská zložka Banská Bystrica

Studentská 12, 960 01 Zvolen
Tel./fax: 045/ 53 35 375
e-mail: szkv@slovanet.sk
Juraj Lalík, predseda
Ing. Mária Duricová, sekretariát

Krajská zložka Bratislava

Račianska 71, 832 59 Bratislava
Tel./fax: 02/ 49 24 65 88
e-mail: szkkzba@stonline.sk
Vladimír Mička, predseda
Helena Domčeková, sekretariát

Krajská zložka Košice

Floriánska 19, 040 01 Košice
Tel./fax: 055/ 31 01 136
e-mail: zkke@centrum.sk
Ervin Boháčik, predseda

Krajská zložka Nitra

Turecká 3, 940 01 Nové Zámky
Tel.: 035/ 64 00 746
fax: 035/ 64 10 796
Ján Furi, predseda
e-mail: postmaster@babulikova.sk
mob.: 0915 259 257

Krajská zložka Prešov

Čapajevova 21, 080 01 Prešov
Tel./fax: 051/ 77 10 646 - 174
e-mail: tenopp@tenopp.sk
Mgr. Patrik Tomič, predseda

Krajská zložka Trenčín

Opatovská 23, 911 01 Trenčín
Tel.: 0905 671 568
fax: 032/ 74 43 990
Ing. Anton Dobeš, predseda
e-mail: szktn@slovanet.sk

Krajská zložka Trnava

Trhová 2, 917 01 Trnava
Tel.: 033/ 5340 109 - 10
fax: 033/ 5512 720
Ing. Róbert Schmidt, predseda
e-mail: szktt@slovanet.sk
Helena Schmidtová, sekretariát

Krajská zložka Žilina

Háľkova 31, 010 01 Žilina
Tel./fax: 041/ 56 52 885
e-mail: szkkzza@zoznam.sk
Ing. Pavol Višňovský, predseda
Bc. Jasmina Plánková, sekretariát

- * Vzrastajúca dôležitosť témy zdravia v politike Európy
- * Zdravie nadobúda osobitnú dôležitosť na pozadí demografických zmien, ktoré prebiehajú v celej Európe. Tieto demografické zmeny predstavujú nové výzvy pre všetky členské štáty EÚ a zároveň otvárajú nové príležitosti
- * Prevencia a podpora zdravia pomáhajú zabezpečiť Európanom tešiť sa aj naďalej z rastúcej dĺžky života v dobrom zdraví a obmedzovať náklady zapríčinené demografickými zmenami
- * Zdravotná politika môže tiež napomôcť k dosiahnutiu cieľov Lisabonskej stratégie. Sektor zdravia má veľký potenciál rastu vo všetkých častiach Európy. Kľúčovú rolu hrajú inovácie v oblasti liečiv
- * Oblasť zdravotnej politiky môže byť hybným momentom pre diskusie týkajúce sa Európskej ústavnej zmluvy, v porovnaní s mnohými inými oblasťami politiky tu európsky občan necíti žiaden euroskepticizmus, ale považuje širšiu európsku spoluprácu v oblasti zdravia za konkrétny osobný prínos vychádzajúci z Európskej Únie

Kľúčové témy nemeckého predsedníctva EÚ v oblasti zdravia sú inovácia, prevencia, prístup k zdravotníckym službám.

Inovácia

Nemecké predsedníctvo má za cieľ progres alebo úplné doriešenie návrhu nariadenia o pokrokových liečebných produktoch ako aj reformovať smernice o liečivách v politickej aj legislatívnej rovine. Cieľom je vytvoriť oba legislatívne akty tak, aby chránili inovatívnosť a konkurencieschopnosť európskeho trhu pre lieky a liekové produkty a vysoký štandard bezpečnosti a kvality pre pacientov. Míľnikom inovácie vo farmaceutickej oblasti na ceste k ďalším zlepšeniam je efektívnosť, prístupnosť a predovšetkým bezpečnosť liekov vo farmakogenomike. Cieľom sledovaným vo farmakogenomike je lieková terapia individualizovaná na pacienta. Konferencia špecialistov pod vedením Nemecka bude riešiť vedecké a regulatívne aspekty tohto inovatívneho prístupu.

Prevencia

Prevencia a podpora zdravého životného štýlu sú kľúčové pre zlepšovanie zdravia ľudí a pre redukovanie liečebných nákladov a sú neoddeliteľnými prvkami zdravotných systémov orientovaných na budúcnosť. Program zdravia Európskej Únie 2007 - 2013, ktorý má byť prijatý Radou EÚ a Európskym parlamentom pod nemeckým predsedníctvom, poskytne financovanie s cieľom podpory ochrany zdravia prostredníctvom cielených opatrení, ktoré majú byť realizované v niekoľkých alebo vo všetkých členských štátoch. Predovšetkým v súvislosti s počtom nových HIV infekcií, ktoré sú momentálne opäť na vzostupe a zároveň so znižujúcim

Program nemeckého predsedníctva EÚ v oblasti zdravia

sa povedomím populácie o tomto probléme, nemecké predsedníctvo prevezme a nadviaže na politiku prevencie predchádzajúcich predsedníctiev EÚ, pričom sa zameria na špecifické aspekty. Konferencia na ministerskej úrovni bude prerokovávať možnosti širšej účasti občianskej spoločnosti, ktorá by viedla k väčšiemu zahrnutiu preventívnych opatrení prevencie HIV/AIDS, obzvlášť so ohľadom na Východnú Európu, a s ohľadom na zistenie, ktoré politické úlohy môžu byť v tomto kontexte vyriešené Nemeckom (to je počas nemeckého predsedníctva EÚ).

Podpora zdravej výživy a fyzickej aktivity je základným kameňom úspešnej prevencie a tvorí prvky stratégie, ktorú predloží Európska komisia. V kontexte podujatia, ktoré má byť organizované na vyššej úrovni, bude zdôraznená počas nemeckého predsedníctva politická dôležitosť prevencie zdravia pomocou fyzickej aktivity a výživy.

Druhá konferencia signatárov (COP) Rámcového dohovoru WHO o kontrole tabaku (WHO FCTC) bude tiež pripravená počas nemeckého predsedníctva.

Prístup ku zdravotníckym službám

Vyčlenenie zdravotníckych služieb zo Smernice o službách vyžaduje obnovené úsilie na zabezpečenie prístupu k zdravotníckym službám pre celé Spoločenstvo. Komisia vydala *Rámec pre bezpečné, vysoko kvalitné a efektívne zdravotnícke služby pre rok 2007*, a bude viesť jasné konzultácie. Nemecké predsedníctvo by rado prispelo k formovaniu názorov v rámci Spoločenstva. Cieľom musí byť ochrana národných kompetencií pri tvorbe širšej právnej istoty v interpretovaní a aplikovaní relevantných ustanovení Zmluvy o Európskych spoločenstvách o voľnom pohybe osôb a o poskytovaní zdravotníckych služieb. Okrem toho je ďalším cieľom aj zabezpečenie voľného poskytovania zdravotníckych služieb, čím budú môcť občania EÚ využiť možnosti, ktoré prináša EÚ.

Okruh tém z oblasti zdravotníctva, ktorými sa bude zaoberať Rada ministrov zdravotníctva počas nemeckého predsedníctva v 1. polroku 2007:

- Návrhy nariadení Európskeho parlamentu a Rady EÚ o prídavkoch do potravín, farbivách a enzýmoch
- Akčný program Spoločenstva v oblasti verejného zdravia 2007 – 2013
- Informácia Komisie o Európskej stratégii pre výživu, fyzickú aktivitu a zdravie – „White paper“ o výžive
- Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o pokrokových liečebných postupoch, ktorým sa mení Smernica 2001/83/EC a Nariadenie (EC) č. 726/2004
- Návrh Smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení Smernica Rady EÚ 90/385/EEC, 93/42/EEC a Smernica 98/8/EC Európskeho parlamentu a Rady a ktoré sa týkajú revízie smerníc o zdravotníckych pomôckach
- Návrh odporúčania Rady o prevencii úrazov a podpore bezpečnosti
- Prijatie záverov Rady k problematike HIV/AIDS
- Závery Rady k podpore zdravia
- Rámec Spoločenstva pre zdravotnícke služby – výmena názorov k riešeniu problematiky zdravotníckych služieb v EÚ
- Informácia Komisie o zlepšovaní duševného zdravia populácie
- Informácia Komisie o bezpečnosti pacientov

Ďalšie témy:

- Pandémia chrípky – informácia Európskeho parlamentu a Predsedníctva
- Medzinárodné zdravotné predpisy - informácia Európskeho parlamentu a Predsedníctva
- Rámcový dohovor o kontrole tabaku - informácia Európskeho parlamentu a Predsedníctva
- Informácia Komisie o darcovstve orgánov
- Príprava „Green paper“ Komisie o prostredí bez fajčenia